

UJAWNIEŃIE INFORMACJI

**z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Kłodawie
na dzień 31.12.2019 roku ,
a także art.111a.ust 4 ustawy - Prawo bankowe**

Kłodawa, lipiec 2020 r.

Wprowadzenie

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy Banku Spółdzielczego w Kłodawie

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

O ile nie zaznaczono inaczej, dane liczbowe prezentowane są w złotych.

1.1 Informacje ogólne o Banku

1. Bank Spółdzielczy w Kłodawie z siedzibą w Kłodawie, ul. Krępa 2 , został założony w 1925r , wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000154031 w Sądzie Rejonowym Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy. Bankowi nadano numer statystyczny REGON: 000505295 .
2. Organami BS są:
 - Zebranie Przedstawicieli,
 - Rada Nadzorcza ,
 - Zarząd Banku
 - Zebranie Grup Członkowskich.
3. W 2019 roku BS w Kłodawie prowadził działalność poprzez:
 - Centralę Banku, Kłodawa ul. Krępa 2,
 - Oddział w Olszówce,
 - Oddział w Turzynie ,
 - Punkt Kasowy Kłodawa ul. Dąbska 8
 - Punkt Kasowy w Chodowie
4. BS w Kłodawie zrzeszony jest w SGB-Banku S.A. w Poznaniu oraz jest członkiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB .
5. BS w Kłodawie na dzień 31.12.2019 roku posiadał akcje w SGB- Banku S.A. w Poznaniu o wartości bilansowej 761.800,00 zł.
6. Zaangażowania kapitałowe Banku nie jest konsolidowane oraz nie pomniejsza funduszy własnych banku.

1.2 Zasady ujawniania przez Bank informacji

1. Bank Spółdzielczy w Kłodawie z siedzibą w Kłodawie ul. Krępa 2 przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg. stanu na dzień 31-12-2019 roku .
2. Informacje ujawniane są w języku polskim i w walucie polskiej.
3. Informacja ujawniania jest ogłaszana z częstotliwością roczną, nie później niż w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez Zebranie Przedstawicieli.
4. Informacje dostępne są w formie papierowej w Centrali Banku Spółdzielczego w Kłodawie ul. Krępa 2 w godzinach pracy oraz na stronie internetowej www.bsklodawa.eu

II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem.

1.1 W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą wewnętrzne strategie i procedury, które odnoszą się do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka. „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Kłodawie” określa cele strategiczne oraz podstawowe zadania organów Banku w tym zakresie. W *Załączniku nr 1* do niniejszej informacji znajdują się informacje dotyczące strategii i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka; struktura i organizacja komórki monitorującej dane rodzaje ryzyka w Banku ; zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka; zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczenia ryzyka oraz strategie i procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metody ograniczania ryzyka. Załącznik nr 1 zawiera także informacje objęte art. 111 a ust. 4 ustawy – Prawo bankowe.

1.2 Oświadczenie Zarządu.

Oświadczenie Zarządu Banku na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność , że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku stanowi *Załącznik nr 2* do niniejszej informacji.

2. Informacje w zakresie systemu zarządzania Banku.

Organem zarządzającym Bankiem jest Zarząd Banku . W 2019 r Zarząd działał w 4 osobowym składzie tj ; Prezes Zarządu , Wiceprezes Zarządu, Wiceprezes Zarządu, i Wiceprezes Zarządu (społeczny).

- 1) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg Statutu Banku biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następczej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z „Procedurą oceny kwalifikacji Członków Zarządu oraz Zarządu.”
- 2) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu .
- 3) W Banku funkcjonuje Komitet Audytu powołany przez Radę Nadzorczą.
- 4) Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami / Komitetu Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym.
- 5) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty Instrukcją „System informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Kłodawie” definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

III. Fundusze własne

Fundusze własne stanowią źródło finansowania działalności Banku i są gwarancją rozwoju. Stanowią również zabezpieczenie w przypadku poniesienia straty przez Bank. Wartość funduszy własnych jest wyznacznikiem poziomu stabilności finansowej Banku co przekłada się na stopień bezpieczeństwa prowadzonej działalności oraz zaufania Klientów Banku.

Bank posiada fundusze własne odpowiadające wymogom nadzorczym oraz dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności tj. na poziomie zapewniającym stabilną sytuację ekonomiczną.

Wysokość funduszy własnych Banku wyliczany jest zgodnie z przepisami rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów

ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz rozporządzenie wykonawcze Komisji nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2012r.

Fundusze własne zgodnie z powyższymi przepisami obejmują:

- 1) Kapitał Tier I ;
- 2) Kapitał Tier II :

Kapitał Tier I składa się:

- a) kapitału podstawowego obejmującego m.in.
 - skumulowane inne całkowite dochody (fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych),
 - kapitał rezerwowy (fundusz zasobowy) ,
 - fundusz ogólnego ryzyka bankowego ,
 - fundusz udziałowy ustalony na dzień 28-06-2013 r. pomniejszony o wypowiedziane udziały za zgodą KNF
- b) pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I :
 - wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej ,
 - określoną wartość procentową funduszu z aktualizacji wyceny majątku trwałego (zgodnie z art.468 ust 2 rozporządzenia CRR),
 - dodatkowe korekty dotyczące kapitału CET 1 wynikające z art.3 CRR

Kapitał Tier II składa się;

- a) instrumenty kapitałowe spełniające warunki opisane w art. 63 CRR;
- b) pożyczki podporządkowane;
- c) rezerwę na ryzyko ogólne do wysokości 1,25% aktywów ważonych ryzykiem;
- d) pomniejszenia kapitału Tier II:
 - wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do kapitału Tier II, jeżeli właściwy organ uznał, że miały one na celu sztuczne zwiększenie funduszy własnych Banku,
 - posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji,
 - posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach zaliczanych do kapitału Tier II, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji.

Łączna kwota funduszy własnych na dzień 31-12-2019 roku wynosiła **8 878 767,08 zł.**

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku.

W celu przejrzystości danych zakres ujawnień ograniczono do pozycji niezerowych.

Wyszczególnienie	31-12-2019
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	8 878 767,08
Kapitał Tier I	8 878 767,08
Kapitał podstawowy CET1	8 878 767,08
Fundusz udziałowy w ramach korekt okresu przejściowego	415 400,00
Kapitał rezerwowy (fundusz zasobowy i rezerwowy)	8 378 156,09
Skumulowane inne całkowite dochody (kapitał z aktualizacji wyceny)	9 588,59
Fundusze ogólne ryzyka bankowego	80 000,00
(-) Inne wartości niematerialne i prawne	- 2 773,26
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	- 1 604,34
(np. amortyzacja kapitału z aktualizacji wyceny ze znakiem (-))	
Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1)	-

Kapitał Tier 2	-
Fundusze własne	8 878 676,08
Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko	43 155 303
Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe	38 142 458
Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne	5 012 850
Współczynnik kapitałowy CET1	20,57%
Współczynnik kapitałowy T1	20,57%
Całkowity współczynnik kapitałowy	20,57%

Informacje na temat funduszy własnych w okresie przejściowym, w pełnym ujęciu umieszczono w **Załączniku nr 3** do niniejszej informacji, dodatkowo w **Załączniku nr 4** Bank ujawnia cechy instrumentów kapitałowych.

IV. Wymogi kapitałowe

- Bank identyfikuje w swojej działalności i zarządza różnymi rodzajami ryzyka. Kapitał wewnętrzny to oszacowana wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności. Bank dostosowuje wielkość kapitału do poziomu i rodzaju ryzyka na jaki jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności działania. W tym celu wdrożono proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP). W ramach procesu ICAAP Bank szacuje alokuje i utrzymuje kapitał na poziomie zgodnie z profilem. Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:
 - 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
 - 2) metodę podstawowego wskaźnika w zakresie ryzyka operacyjnego.
Bank stosuje współczynnik wsparcia, o którym mowa w § 501 Rozporządzenia CRR. Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorcy (MŚP), zaliczonych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.
- Podczas przeprowadzania Badania i Oceny Nadzorczej Komisja Nadzoru Finansowego, nie wskazała konieczności utworzenia dodatkowych wymogów kapitałowych.
- Struktura zaangażowania Banku według typu kontrahenta w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31-12-2019 r.

Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego przedstawia poniższa tabela

Lp	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Banki	30 124 420,-
	Należności normalne	30 124 420,-
	Należności pod obserwacją	0,-
	Należności zagrożone	
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		30 124 420,-

Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego przedstawia poniższe tabele.

Lp	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0,-
	Należności normalne	0,-
	Należności pod obserwacją	0,-
	Należności zagrożone	0,-
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	867 410,-
	Należności normalne	867 410,-

	Należności pod obserwacją	0,-
	Należności zagrożone	0,-
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	556 679,-
	Należności normalne	449 915,-
	Należności pod obserwacją	106 764,-
	Należności zagrożone	0,-
4.	Osoby prywatne	5 447 547,-
	Należności normalne	5 444 266,-
	Należności pod obserwacją	0,-
	Należności zagrożone	3 281,-
5.	Rolnicy indywidualni	28 062 652,-
	Należności normalne	25 684 810,-
	Należności pod obserwacją	2 377 842,-
	Należności zagrożone	0
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	1 001 246,-
	Należności normalne	0,-
	Należności pod obserwacją	0,-
	Należności zagrożone	0,-
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		35 935 534,-

Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego roku przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	Wartość w zł
Należności normalne	5 571 862,00
Należności pod obserwacją	0,-
Należności zagrożone	0,-
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	5 571 862,00

4. Strukturę branżową ekspozycji w rozbiu na klasy ekspozycji według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższa tabela

Lp.	Branże	Wartość w zł
1.	Rolnictwo	28 062 652,-
	Należności normalne	25 684 810,-
	Należności pod obserwacją	2 377 842,-
	Należności zagrożone	0,0
2.	Handel	556 679,-
	Należności normalne	449 915,-
	Należności pod obserwacją	106 764,-
	Należności zagrożone	0,-
3.	Usługi i działalność gdzie indziej niesklasyfikowana	1 868 656,-
	Należności normalne	1 868 656,-
	Należności pod obserwacją	0,-
	Należności zagrożone	0,-
4.	Inne sektory niefinansowym	5 447 547,-
	Należności normalne	5 444 266,-
	Należności pod obserwacją	0,0-
	Należności zagrożone	3 281,-
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		35 935 534,-

5. Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji według stanu na dzień 31.12.2019 roku :

Z uwagi na brak możliwości przedstawienia terminów zapadalności z podziałem na kategorie ekspozycji, poniższe dane przedstawiono w podziale na sektory wg wartości nominalnej. Zestawienie uwzględnia ekspozycje kredytowe Banku zgodnie ze sprawozdaniem FINREP arkusz FIN005_1.

	Sektor finansowy	Sektor niefinansowy	Sektor instytucji rządowej i samorządowej	Instrumenty dłużne
Bez określ. terminu	2 403 544	3 281	0	0
<=1 tydzień	23 284 868	891 945	0	0
>1 tyg.<= 1 miesiąca	2 674 637	1 065 811	23 915	0
1-3 miesiący	44 060	1 250 456	201 163	0
3-6 miesiący	61 460	1 638 612	225 079	0
6-12 miesiący	125 080	3 161 854	450 153	0
1-2 lat	305 010	5 373 264	666 980	0
2-5 lat	305 690	10 736 255	1 840 940	0
5-10 lat	556 000	8 518 791	1 183 036	0
10-20 lat	0	3 134 426	760 680	0
powyżej 20 lat	364 071	160 839	219 916	0
RAZEM	30 124 420	35 935 534	5 571 862	0

6. Kwoty ekspozycji w rozbiciu na istotne branże:
- ekspozycji zagrożonych,
 - salda korekt wartości i rezerw,
 - korekt wartości i rezerw w okresie roku obrachunkowego,

Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości w rozbiciu na typy kontrahentów (wartość zł.)

	Ekspozycje zagrożone	Salda korekt wartości i rezerw	Ekspozycje po uwzględnieniu korekt
Osoby prywatne (zaległe prowizje)	3 281,10	3 281,10	3 281,10

Na dzień 31.12.2019 roku Bank Spółdzielczy w Kłodawie nie ma istotnych ekspozycji zagrożonych, które stanowiłyby zagrożenie dla całego portfela kredytowego. Kredyty zagrożone stanowią 0,0% całego portfela kredytowego.

7. Uzgodnienie zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji zagrożonych (wartość zł.)

Opis rodzaju korekt wartości i rezerw	Saldo początkowe	Utworzenie rezerw	Rozwiązanie rezerw	Saldo końcowe
Rezerwy celowe	29 508,00	10 089,00	8 485,00	31 112,00

8. W roku 2019 Bank Spółdzielczy w Kłodawie z tytułu odzyskanych należności, znajdujących się w pozabilansie Banku, osiągnięto przychód w wysokości 13 210,59 zł, który zaliczono bezpośrednio do rachunku zysku i strat.
9. W związku z charakterem działania Banku i brakiem portfela handlowego ryzyko kredytowe kontrahenta nie występuje.

VI. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI).

Bank nie korzysta z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI).

VII. Ryzyko operacyjne

1. Ryzyko operacyjne - możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów informatycznych lub ze zdarzeń zewnętrznych.
2. Bank obliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA).
Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne Banku na dzień 31 grudnia 2019 wyniósł 401 028,00 zł.
3. Klasyfikacja zdarzeń operacyjnych służy identyfikacji przyczyn powstawania tych zdarzeń, pomiarowi ryzyka operacyjnego oraz wykorzystania narzędzi statystycznych.
4. Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego zgodnie z nową Rekomendacją M KNF obejmuje 7 kategorii:
 - 1) **oszustwa wewnętrzne** – straty spowodowane celowym działaniem polegającym na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku, obejściach regulacji, przepisów prawa lub przepisów wewnętrznych przedsiębiorstwa, wyłączając straty wynikające z różnorodności lub dyskryminacji pracowników, które dotyczą, co najmniej jednej strony wewnętrznej,
 - 2) **oszustwa zewnętrzne** – straty spowodowane celowym działaniem polegającym na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych przez stronę trzecią,
 - 3) **zasady** dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy – straty powstałe na skutek działań niezgodnych z przepisami lub porozumieniami dotyczącymi zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy, wypłaty odszkodowań z tytułu uszkodzenia ciała lub straty wynikające z nierównego traktowania i dyskryminacji pracowników,
 - 2) **klienci, produkty i praktyki operacyjne** – straty wynikające z niewywiązywania się z obowiązków względem określonych klientów, będące skutkiem działań nieumyślnych lub zaniedbania (w tym wymagań powierniczych i stosownego zachowania) lub też związane z charakterem bądź konstrukcją produktu,
 - 3) **szkody** związane z aktywami rzeczowymi – straty powstałe na skutek straty lub szkody w aktywach rzeczowych w wyniku klęski żywiołowej lub innych wydarzeń,
 - 6) **zakłócenia** działalności banku i awarie systemów – straty powstałe na skutek zakłóceń działalności banku lub awarii systemów,
 - 7) **wykonywanie** transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi – straty powstałe na skutek nieprawidłowego rozliczenia transakcji lub wadliwego zarządzania procesami operacyjnymi oraz wynikłe ze stosunków z kontrahentami i sprzedawcami.
5. Proces ewidencji incydentów ryzyka operacyjnego realizowany jest za pomocą programu informatycznego wspomagającego zarządzanie ryzykiem operacyjnym, który umożliwia rejestrację, analizę pomiar i monitorowanie ryzyka.
6. Poziom ryzyka operacyjnego został oszacowany na podstawie zarejestrowanych zdarzeń w Rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz kształtowania się wskaźników KRI za ostatnie cztery kwartały.
7. Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2019 r.

- od 01.01.2019r. do 30.06.2019r. – zarejestrowano 13 zdarzeń,

- od 01.07.2019r. do 31.12.2019r. – zarejestrowano 9 zdarzeń.

Ilość zdarzeń operacyjnych zarejestrowanych od 01.01.2019r. do 31.12.2019r.

Lp	Kategoria ryzyka	Ilość zdarzeń			
		31.03.2019	30.06.2019	30.09.2019	31.12.2019
1	Oszustwa wewnętrzne	0	0	0	0
2	Oszustwa zewnętrzne	0	0	0	0
3	Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	0	0	0	0
4	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0	0	0
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0	0	0
6	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	0	1	0	1
7	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	8	4	5	3
RAZEM		8	5	5	4

Wielkość strat pośrednich operacyjnych zarejestrowanych od 01.01.2019r. do 31.12.2019r.

Lp	Kategoria ryzyka	Wielkość strat			
		31.03.2019	30.06.2019	30.09.2019	31.12.2019
1	Oszustwa wewnętrzne	0	0	0	0
2	Oszustwa zewnętrzne	0	0	0	0
3	Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	0	0	0	0
4	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0	0	0
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0	0	0
6	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	0	73,51	0	727,77
7	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	75,37	0	4,96	13,27
RAZEM		75,37	73,51	4,96	741,04

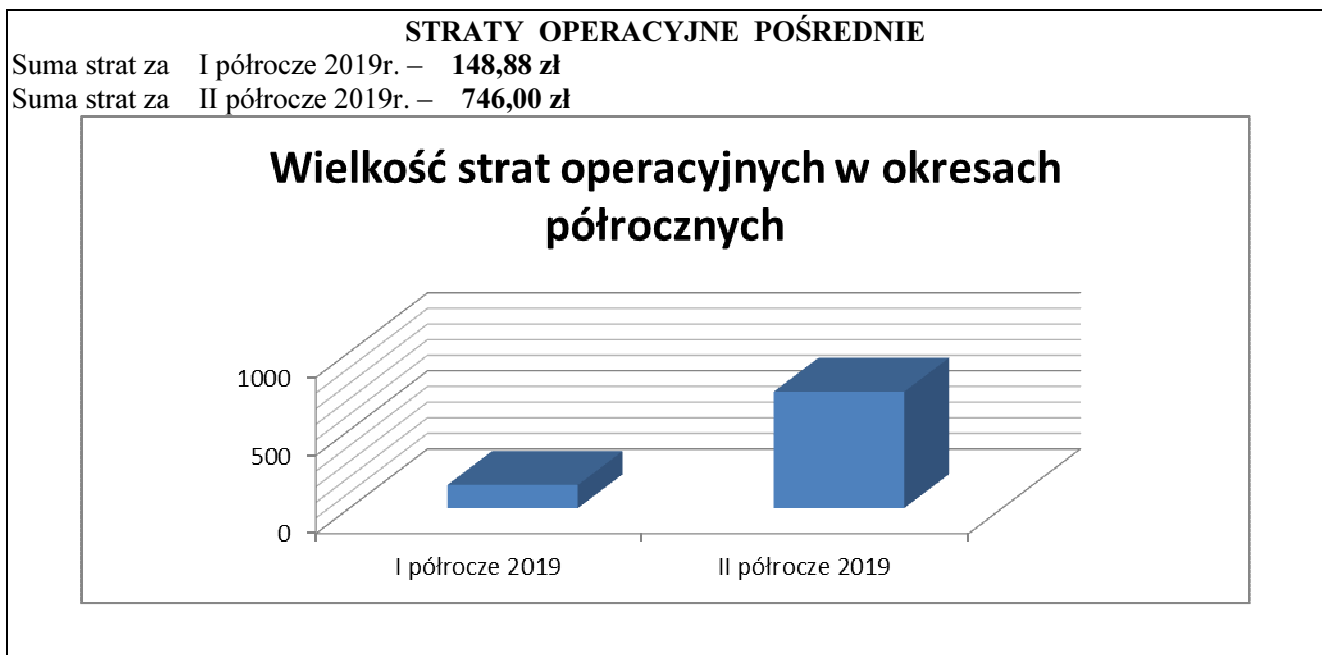
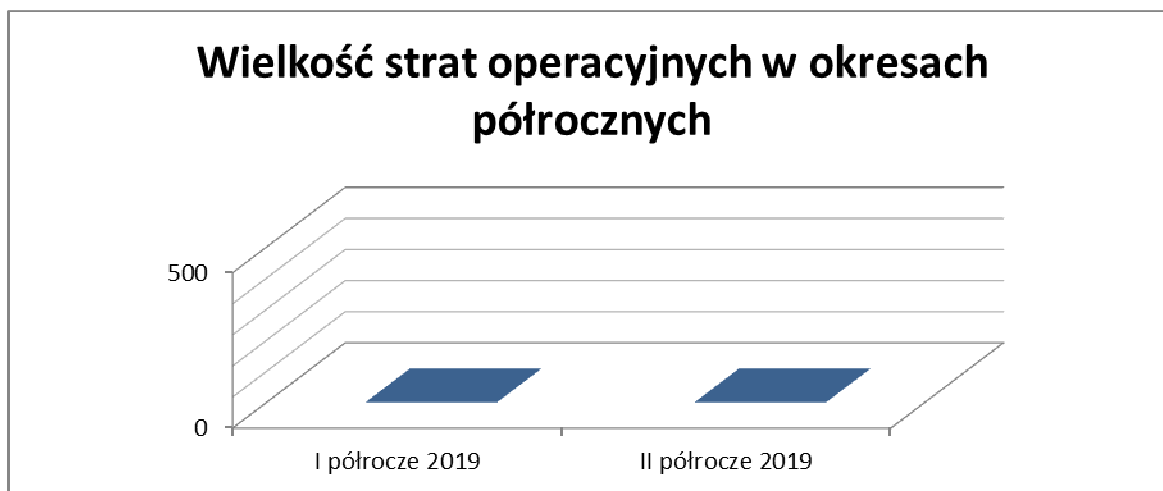
Wielkość strat bezpośrednich operacyjnych zarejestrowanych od 01.01.2019r. do 31.12.2019r.

Lp	Kategoria ryzyka	Wielkość strat			
		31.03.2019	30.06.2019	30.09.2019	31.12.2019
1	Oszustwa wewnętrzne	0	0	0	0
2	Oszustwa zewnętrzne	0	0	0	0
3	Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	0	0	0	0
4	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0	0	0
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0	0	0
6	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	0,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM		0,00	0,00	0,00	0,00

Ryzyko operacyjne utrzymywało się na akceptowalnym poziomie i profil ryzyka nie uległ zmianie. W roku 2019 zarejestrowano straty operacyjne pośrednie na kwotę 894,88 zł . Nie zarejestrowano strat bezpośrednich.

8. Suma strat z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w danym roku.

STRATY OPERACYJNE BEZPOŚREDNIE		
Suma strat za I półrocze 2019r. –	0,00 zł	
Suma strat za II półrocze 2019r. –	0,00 zł	

9. Odnotowane zdarzenie spowodowały wzrostu ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne w związku z czym nie ma konieczności tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego. Powyższe zdarzenia nie spowodowały sytuacji, która mogłaby niekorzystnie wpłynąć na działalność Banku, stwarzając zagrożenia dla ciągłości działalności lub też poniesienia straty. Podejmowane na bieżąco działania w celu ograniczenia narażenia na ryzyko operacyjne redukują jego poziom i ryzyko wystąpienia strat.

VIII. Ekspozycje kapitałowe

1.1 Podział ekspozycji ze względu na cele nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne), wg stanu na 31-12-2019r.

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię
1.	Akcje SGB S.A. w Poznaniu	-	761.800,-
2.	Udział - Spółdzielczy System Ochrony SGB	-	1.000,-
3.	Udziały Concordia TUW	-	2.000,-

1.2 Według przyjętych w Banku Zasad Rachunkowości aktywa i zobowiązania finansowe wycenia się w oparciu o następujące zasady:

- 1) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wycenia się według wartości rynkowej, a aktywa finansowe, dla których nie istnieje aktywny rynek według określonej w inny sposób wartości godziwej ;
- 2) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wycenia się według zamortyzowanego kosztu , z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej ;
- 3) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne Banku, które nie są przeznaczone do obrotu, wycenia się według zamortyzowanego kosztu ,z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej ;
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości godziwej , a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny;
- 5) akcje i udziały podporządkowane wycenia się metodą praw własności z uwzględnieniem zasad wyceny określonych w art. 63 ustawy, natomiast pozostałe akcje i udziały zaliczone do aktywów trwałych wycenia się według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości ;
- 6) aktywa finansowe ,których wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, wycenia się według zamortyzowanego kosztu ;
- 7) aktywa przejęte za długi wycenia się według wartości godziwej. Na różnicę pomiędzy kwotą długu a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów tworzy się rezerwę celową lub dokonuje się odpisu aktualizującego wartość tych aktywów. W przypadku gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy;
- 8) zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu , w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się według wartości godziwej, z wyjątkiem zobowiązania, które ma zostać rozliczone poprzez przekazanie instrumentu kapitałowego, którego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, należy wycenić w wysokości zamortyzowanego kosztu. Skutki zmiany wartości godziwej zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu odnosi się odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych ;
- 9) zobowiązania finansowe nie przeznaczone do obrotu i nie będące instrumentami pochodnymi wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu , z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej :

2. Zestawienie papierów wartościowych wg stanu na dzień 31-12-2019 r.- Bank posiada papiery wartościowe w wysokości 556 000,00 zł.

3. Rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych

Rodzaj i charakter ekspozycji	Kwota ekspozycji
Papiery notowane na giełdzie	Bank nie posiada
portfele papierów wartościowych nie dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych	Bank nie posiada
Inne ekspozycje	556 000,00

4. Na dzień 31-12-2019 r. Bank nie posiada w portfelu papierów notowanych na giełdzie i zrealizowanych zysków lub strat ze sprzedaży i likwidacji.
5. Bank nie dokonywał przeszacowań w 2019 roku, które miałyby wpływ na wielkość funduszy podstawowych lub uzupełniających.

IX Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

1. Bank nie prowadzi działalności handlowej (w rozumieniu przepisów KNF), operacje bankowe zaliczane są do portfela bankowego.
2. Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.
3. W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:
 - 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych; Bank bada wpływ tego ryzyka na:
 - a) wynik finansowy – zakładając równoległe przesunięcie krzywej dochodowości,
 - b) wartość ekonomiczną kapitału – zakładając równoległe oraz nierównoległe przesunięcie krzywej dochodowości;
 - 2) ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych.
4. Ryzyko opcji klienta Bank uznaje jako nieistotne.
5. Bank przyjmuje, że zmiana stóp procentowych sama w sobie nie jest źródłem potencjalnych strat; narażenie na negatywne oddziaływanie na wyniki Banku związane jest w najistotniejszym stopniu z występującymi różnicami w wielkościach aktywów i pasywów przeszacowywanych w poszczególnych przedziałach oraz nierównomierną skalą zmian wysokości poszczególnych stóp referencyjnych. Podstawowe założenia zarządzania ryzykiem stopy procentowej Banku:
 - 1) Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego to możliwość spadku/ wzrostu dochodów odsetkowych spowodowana przewidywanymi lub nieoczekiwanymi zmianami rynkowych stóp procentowych.
 - 2) Celem polityki Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku oraz określenie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem metod zarządzania tym ryzykiem w celu eliminacji zagrożeń nierównomiernej reakcji (elastyczności) różnych pozycji bilansowych, a także dochodów i kosztów, co w konsekwencji ma utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych oraz wypracowania pożądanego wyniku finansowego.
 - 3) Bank w zarządzaniu stopami procentowymi kieruje się następującymi zasadami:
 - a) do pomiaru ryzyka stopy procentowej wykorzystuje metodę luki.
 - b) badaniu podlega wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku
 - c) zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, bazowym,

- d) bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez system limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów Banku.
6. Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z kwartalną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są co kwartał Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku.
7. Bank dokonuje testy warunków skrajnych dla zaistnienia następujących sytuacji:
- 1) zmiany stóp procentowych o 100 p. b. oraz 200 p. b. i jej wpływu na fundusze własne i na annualizowany wynik finansowy;
 - 2) zmiany stóp procentowych o 200 p. b. i jej wpływu na wartość zaktualizowaną kapitału.

Analiza ryzyka stopy procentowej:

Wyniki wpływu zmiany stóp procentowych o 100 p. b. na dzień 31-12-2019 r.

Ryzyko przeszacowania

Portfel bankowy w PLN	Wzrost o 100 p. b	Spadek o 100 p. b.
Zmiana wyniku odsetkowego	Wzrost o 383 tys. zł	Spadek o 349 tys. zł.

Na podstawie przeprowadzonych testów warunków skrajnych Bank nie tworzy dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka przeszacowania, ponieważ przy spadku stóp procentowych o 1 p. b. wynik spadnie o 349 tys. zł, co stanowi 3,9% funduszy własnych, przy założonym limicie 7%

Ryzyko bazowe

Portfel bankowy w PLN	Strata z tytułu niedopasowania stawek bazowych
Zmiana wyniku odsetkowego	106 tys. zł.

Strata z tytułu niedopasowania stawek bazowych z tytułu ryzyka bazowego wynosi 144 tys. zł, tj. 1,6% funduszy własnych przy założonym limicie 4,5 %

Test warunków skrajnych dla ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie

Portfel bankowy w PLN	Spadek o 200 p. b.
Zmiana wyniku odsetkowego	Spadek o 362 tys. zł.

Bank oblicza wpływ zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną banku. Metoda zaktualizowanej wartości ekonomicznej pozwala na ocenę, w jakim stopniu zmiana stóp procentowych wpływa na zmiany wartości ekonomicznej Banku (dot. oceny ryzyka w dużych horyzontach czasowych powyżej 1 roku).

Na dzień badania wpływ zmiany stóp procentowych wyniesie 45 tys. zł, co stanowi 0,5% funduszy własnych.

Raport luki terminów przeszacowania.

Wyszczególnienie (tys. zł)	a' vista	do 1M	1-3M	3-6M	6-12M	Pow. 12M	Od 2 do 5 lat	Razem
Aktywa	27 233	22 517	15 690	300	923	0	3000	69 663
Pasywa	0	0	-28 617	0	0	0	0	- 28 617
Luka skumulowana	27 233	22 517	-12 927	300	923	0	300	41 046

Dodatkowo Bank monitoruje kształtowanie się wyniku odsetkowego przy zmianach stóp procentowych o +100 p. b , -100 p .b , +50 p .b , - 50 p .b , + 25 p .b , -25 p .b .

X. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne.

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

XI. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń.

Postanowienia ogólne

1. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, określa zasady ustalania i wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Kłodawie zwana dalej „Polityką”.
2. Celem wprowadzenia Polityki jest:
 - 1) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku Spółdzielczego w Kłodawie akceptowalny ogólny poziom ryzyka;
 - 2) wspieranie realizacji przyjętej przez Bank strategii działania oraz strategii zarządzania ryzykiem;
 - 3) ograniczenie ryzyka konfliktu interesów.
3. Bank realizuje Politykę z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej z § 29 ust. 2 Rozporządzenia, tj. odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.
4. Postanowień niniejszej Polityki nie stosuje się do członków Rady Nadzorczej Banku na podstawie § 25 ust. 1 Rozporządzenia. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie ustalone uchwałą Zebrania Przedstawicieli, bez podziału na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia.

Zasady oceny efektów pracy Członków Zarządu

1. Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu.
2. Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza.
3. Ocena ta dokonywana jest po zakończeniu roku obrachunkowego, nie później niż do końca II kwartału roku następującego po okresie oceny, i obejmuje 3 (trzy) lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz 2 (dwa) poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ocenę.
4. Ocena wyników całego Banku powinna obejmować koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.
5. Ocena efektów pracy członków Zarządu obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnęte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie :
 - 1) zysku netto;
 - 2) wskaźnika należności zagrożonych;
 - 3) łącznego współczynnika kapitałowego;
 - 4) wskaźnika płynności LCR;
6. Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:
 - 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności

- w ramach podziału zadań w Zarządzie;
- 2) pozytywną ocenę kwalifikacji;
 - 3) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrole Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu.
7. W odniesieniu do kryteriów określonych w ust. 5 członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego zostało zrealizowane na poziomie :
- 1) 70 % zysku netto;
 - 2) wskaźnik należności zagrożonych w portfelu kredytów udzielonych podmiotom niefinansowym na poziomie nie wyższym niż 3 % ;
 - 3) współczynnik wypłacalności na poziomie nie niższym niż 14,50 % ;
 - 4) wskaźnika płynności LCR na poziomie nie niższym niż 100%
8. W przypadku kryteriów określonych w ust. 6 członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:
- 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności;
 - 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji;
 - 3) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu.

Zasady przyznawania i wypłacania regulaminowej premii rocznej

1. Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku.
 2. Łączna kwota premii rocznej dla członków Zarządu Banku oraz dla poszczególnych członków Zarządu została określona w paragrafie 4.
 3. Na podstawie przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza podejmuje decyzję w formie uchwały o przyznania premii rocznej i jej wysokości dla poszczególnych członków Zarządu w przypadku oceny pozytywnej.
 4. Wypłata premii rocznej jest zmniejszana w przypadku w przypadku nieobecności członka Zarządu w okresie podlegającym ocenie trwającej dłużej niż 6 m-cy).
 5. Premia roczna nie jest przyznawana w przypadku:
 - 1) negatywnej oceny pracy członka Zarządu,
 - 2) zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych o którym mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy Prawo bankowe;
 - 3) zagrożenia upadłością;
 - 4) gdy członek Zarządu uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania;
 - 5) nie spełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem.
1. Przyznana członkowi Zarządu premia roczna wypłacana jest jednorazowo w formie pieniężnej, w terminie 3 dni roboczych po podjęciu uchwały przez Radę Nadzorczą.
 2. Ustanie stosunku pracy członka Zarządu Banku w okresie oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do premii rocznej. W takiej sytuacji, ocena pracy członka Zarządu pod kątem wypłaty regulaminowej premii rocznej obejmuje wyłącznie okres zatrudnienia członka Zarządu Banku w trakcie okresu podlegającego ocenie.

Zbiornicze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń Zarządu wg stanu na 31.12.2019r.

1. Wartość wynagrodzenia Zarządu za rok obrotowy 2019 wynosiła:

Wynagrodzenie stałe (tys. zł.)	Wynagrodzenie zmienne* (tys. zł.)	Liczba osób
282	46	3

2. Wartość i formy wynagrodzenia zmiennego* :

46 000,00 zł – regulaminowa premia roczna za rok 2019r , która została przyznana i wypłacona w 2020r.

3. W 2019 roku nie dokonano wypłaty członkom Zarządu wynagrodzeń z odroczonej wypłatą .

4. W 2019 roku nie dokonano płatności związanych z podjęciem zatrudnienia i zakończenia stosunku zatrudnienia przez członków Zarządu.

XII. Ryzyko płynności

1. Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności .

W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą :

Rada Nadzorcza Banku , Zarząd Banku, wyznaczony pracownik Zespołu Operacyjno-Rachunkowego, wyznaczony pracownik Komórki Analiz i Ryzyk Bankowych .

1) Rada Nadzorcza – która:

- w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku;
- zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem;
- ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank.

2) Zarząd:

- zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności;
- zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności;
- wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad,
- odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nieprzekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą.

3) Wyznaczony pracownik Komórki Analiz i Ryzyk Bankowych – będący

komórką monitorującą ryzyko płynności, wykonujący zadania związane z:

- okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów;
- zgłaszaniem potrzeb zmian w polityce płynnościowej Banku;
- zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
- proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
- dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych ;
- analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności
- monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
- oceną poziomu ryzyka płynności;
- wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR i wskaźnika NSFR;
- oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko

- płynności,
 - opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych;
 - sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.
- 4) Pracownik Stanowiska ds. Monitoringu, Windykacji i Restrukturyzacji wykonuje zadanie związane z:
- pogłębioną analizą płynności długoterminowej ;
 - sporządzeniem wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego;
- 5) Wyznaczony pracownik Zespołu Operacyjno – Rachunkowego wykonujący zadania związane z:
- okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową;
 - optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków.

2. Sposób pozyskiwania finansowania działalności.

Głównym źródłem finansowania działalności są depozyty podmiotów niefinansowych oraz instytucji samorządowych.

Celem Banku jest pozyskiwanie środków uznawanych przez Bank za stabilne źródło finansowania o możliwie długich terminach wymagalności tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym.

Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, by właściwie zarządzać płynnością płatniczą przy jednoczesnym ograniczaniu uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.

3. Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością.

Funkcje skarbowe i funkcje zarządzania płynnością są w pełni scentralizowane.

Funkcje skarbowe (m.in. optymalne zarządzanie środkami Banku oraz wywiązywanie się z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżki środków) wykonywane są przez Zespół operacyjno-rachunkowy, natomiast funkcje zarządzania płynnością wykonuje wyznaczony pracownik Komórki Analiz i Ryzyk Bankowych.

4. Zasady funkcjonowania w ramach Zrzeszenia

Bank Spółdzielczy jest zrzeszony w Zrzeszeniu SGB oraz jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania wobec Banku:

- prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banku;
- zabezpieczanie Banku przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
- zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banku;
- prowadzenie rachunków bieżących Banku;
- udzielanie kredytów w rachunku bieżącym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego;
- udzielanie kredytów rewalwingowych zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego, z zastosowaniem przepisów;
- gromadzenie nadwyżek środków Banku;
- prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego;
- utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego;
- pośredniczenie w zakupie przez Bank papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;
- przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności;
- wsparcie Banku w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka

płynności.

Spółdzielczy System Ochrony SGB realizuje następujące zadania wobec Banku :

- udzielanie pomocy płynnościowej , zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony,
- monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami Systemu,
- opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Do zakresu działalności Spółdzielni ponadto należy :

- podejmowanie działań mających na celu kontrolę dokonywaną w oparciu o jednakowo zorganizowane mechanizmy kontrolowania i monitorowania ryzyka,
- wykonywanie audytu wewnętrznego wśród uczestników,
- udzielanie uczestnikom pomocy finansowej,
- stosowanie wobec uczestników stosownych środki oddziaływania.
- sporządza kwartalnie testy warunków skrajnych

Rozmiar i skład nadwyżki płynności.

Z punktu widzenia zarządzania płynnością Banku najważniejsza jest analiza poziomu płynności . Zgodnie z *Uchwałą nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności*, Bank Spółdzielczy w Kłodawie dokonuje kalkulacji nadzorczych miar płynności na każdy dzień roboczy.

KALKULACJA NADZORCZYCH MIAR PŁYNNOSCI PRZEZ BANK

O SUMIE BILANSOWEJ DO 200 MLN ZŁ

rrrr-mm-dd

NA DZIEŃ SPRAWOZDAWCZY WEDŁUG STANU NA DZIEŃ

31 grudzień 2019

Aktywa		w tys. zł
A5	Aktywa niepłynne	2 199
1	aktywa, które wynikają z transakcji innych niż czynności bankowe z wyłączeniem aktywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie oraz z wyłączeniem aktywów, o które pomniejszane są fundusze własne banku zgodnie z art.. 127 ustawy Pb	1 664
	<i>rzeczowe aktywa trwałe</i>	249
	<i>rzeczowe aktywa trwałe objęte umowami leasingu, najmu i dzierżawy</i>	
	<i>pozostałe aktywa trwałe</i>	
	<i>akcje Banku Zrzeszającego o ile nie zostały uwzględnione w pomniejszeniach funduszy własnych</i>	762
	<i>akcje i udziały w innych podmiotach finansowych o ile nie zostały uwzględnione w pomniejszeniach funduszy własnych</i>	3
	<i>akcje i udziały w podmiotach niefinansowych</i>	
	<i>aktywa do zbycia</i>	
	<i>rachunki celowe-ZFSS, - inne dłużnicy różni,</i>	6
	<i>aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wobec BFG i innych podmiotów,zob.do zapłaty</i>	280
	<i>wkłady pieniężne wniesione do Funduszu Pomocowego</i>	364
2	dodatnia różnica między wartością aktywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie oraz pasywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie	535
		535
Pasywa		8 878
B1	Fundusze własne pomniejszone o sumę wartości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i wymogu z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta	8 879
		8 879
Miary płynności		Wartość minimalna
M2	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi (B1 / A5)	1,00
		Wartość
		4,038

5. Dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w Zrzeszeniu.

W ramach dodatkowego zabezpieczenia płynności Bank Spółdzielczy mógł skorzystać w Banku Zrzeszającym z kredytu w rachunku bieżącym, z kredytu rewolwingowego oraz innego kredytu zaciągniętego w Banku Zrzeszającym.

Bank jako uczestnik Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB może skorzystać z pożyczki Płynnościowej z Funduszu Pomocowego .

6. Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank.

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- 4) brak wypełniania wewnętrznych limitów systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa (pomimo braku konieczności ich spełniania na poziomie indywidualnym),
- 5) wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- 6) wadliwy stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- 7) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych.

7. Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego i finansowego,
- 2) ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- 3) różne terminy wymagalności depozytów,
- 4) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące .

8. Techniki ograniczania ryzyka płynności

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności można zaliczyć:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnić przetrwanie w sytuacji skrajnej,
- 4) uczestnictwo w Systemie Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- 5) utrzymywanie Minimum depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- 6) systematyczne przeprowadzanie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności przez pracowników jednostki zarządzającej systemem ochrony.

9. Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności.

Podstawowe pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności określone zostały w Zasad zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym:

- płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w danym dniu roboczym ;
- płynność bieżąca - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- płynność krótkoterminowa - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- płynność średnioterminowa - zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań

pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;

- płynność długoterminowa - monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- płynność płatnicza - zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;

10. Sposób odzwierciedlenia ryzyka płynności rynku w procesie zarządzania płynnością płatniczą.

Nadwyżki środków finansowych Bank lokuje w postaci depozytów terminowych w Banku Zrzeszającym.

Z nadwyżek środków, które pozostaną na rachunku bieżącym, a które mogą wynikać z zaistnienia nieprzewidzianych okoliczności automatycznie zakładana jest lokata o terminie overnight.

11. Wykorzystanie sposobów testów warunków skrajnych.

Testów warunków skrajnych są wykorzystywane w:

- planowaniu awaryjnym ;
- wyznaczaniu poziomu limitów;
- procesie szacowania kapitału wewnętrznego.

12. Wskazanie w jaki sposób plan awaryjny uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych .

Plany awaryjne zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariusz uruchamiający awaryjny plan płynności.

13. Polityka utrzymania rezerwy płynności.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania za potrzebami na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami (aktywa nieobciążone);
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,
 - przyrostu depozytów,
 - utrzymywanie odpowiedniego pogotowia kasowego ,
 - efektywne i przemyślane lokowanie nadwyżek na lokatach w Banku Zrzeszającym.

14. Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach Zrzeszenia.

Bank może pozyskać kredyt od Banku Zrzeszającego w formie kredytu obrotowego w rachunku bieżącym, kredytu obrotowego w rachunku kredytowym, kredytu rewalwingowego przeznaczonego na wypełnienie nadzorczych miar płynności.

Maksymalna kwota kredytów w Banku Zrzeszającym uzależniona jest od wskaźnika jakości aktywów danego banku, W przypadku Banku Spółdzielczego w Kłodawie łączna kwota zaangażowania nie może przekroczyć 70% funduszy własnych.

Bank może wnioskować o zwrotną pomoc finansową do Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB w formie pożyczki płynnościowej z Funduszu Pomocowego do łącznej wysokości 62 551 648,18 zł.

15. Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności.

Bank monitoruje płynność na każdy dzień roboczy. Codziennie obliczany jest wskaźnik LCR, który przesyłany jest codziennie do Banku Zrzeszającego oraz współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi (m2). Kwartalnie sporządzany jest wskaźnik NSFR.

W cyklach miesięcznych sporządzane są raporty, których wyniki przedstawiane są Zarządowi. Informacje o narażeniu na ryzyko płynności są prezentowane Radzie Nadzorczej w cyklach kwartalnych. W cyklach rocznych przeprowadzana jest pogłębiona analiza płynności długoterminowej.

XIII. Informacja o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe.

W *Załączniku nr 1* do niniejszej informacji Bank ujawnia informację o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe a w szczególności, że Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków oraz, że dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

XIV. Dźwignia finansowa.

Bank Spółdzielczy kalkuluje wskaźnik dźwigni finansowej zgodnie z przepisami Rozporządzenia CRR.

Poziom wskaźnika dźwigni na dzień 31-12-2019 r. wyniósł:

- a) w pełni wprowadzona definicja – 12,35 %
- b) definicja przejściowa – 12,35%.

Aktywa oraz zobowiązania pozabilansowe udzielone uwzględnione w obliczaniu wskaźnika dźwigni wynoszą:

- a) aktywa – 71 535 580,00 zł,
- b) zobowiązania pozabilansowe udzielone – 759 051,00 zł.

Ww. informacje zostały uzgodnione ze sprawozdaniami finansowymi.

Czynniki, które miały wpływ na poziom wskaźnika dźwigni finansowej w okresie roku obrachunkowego:

- a) poziom funduszy własnych Banku,
- b) aktywa,
- c) zobowiązania pozabilansowe udzielone.

XV. Funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej.

W *Załączniku nr 1* do niniejszej informacji Bank ujawnia informację w zakresie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej obejmują strukturę organizacyjną systemu, stosowane mechanizmy kontrolne, ocenę adekwatności i skuteczności systemu.

XVI. Istotne zdarzenia wpływające na sytuację jednostki jakie wpłynęły po dniu bilansowym, ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego.

W pierwszym kwartale 2020 r. w Polsce wykryto wirusa COVID-19 i ogłoszono stan epidemii. Pandemia koronawirusa zachwiała całą gospodarką światową. Państwa zamykały granice, ograniczały produkcję, giełdy odnotowały gwałtowne spadki. Kryzys dotknął szczególnie branże turystyczną, gastronomiczną i transportową. Następstwa pandemii dotknęły wszystkich - przedsiębiorstwa, instytucje a także banki.

Zmiany w działalności gospodarczej i pogorszenie się warunków mikro i makro ekonomicznych dotknęło małe i średnie przedsiębiorstwa a zagrożenie utraty pracy lub spadku dochodów wpłynęło na sytuację ogółu Polaków. Realnym stało się zagrożenie spłacalności kredytów.

W tej sytuacji Bank podjął działania dotyczące:

- zawieszenia spłat kapitału i/lub odsetek
- automatycznego wydłużenia o ten sam okres łącznego okresu spłaty kredytu;
- doliczenia do ostatniej raty zawieszonych płatności kapitału;
- ustalenia innych terminów spłaty zawieszonych płatności w okresie spłaty kredytu;
- odnawiania istniejącego finansowania ,
- w przypadku umów konsorcjalnych dopuszcza się warunki uzgodnione z bankami.

W związku z obniżką podstawowych stóp procentowych wprowadzoną przez Radę Polityki Pieniężnej ,Bank nie osiągnie zaplanowanych przychodów odsetkowych i prowizyjnych.

Ponadto Bank poniósł dodatkowe koszty w związku z zakupem środków ochrony dla pracowników oraz dla Klientów Banku (zakup: płynów dezynfekcyjnych, rękawiczek jednorazowych oraz szyb na stanowiskach kasjersko-dysponenckich.)

Zarząd Banku cały czas monitoruje i podejmuje działania dla złagodzenia wszelkich negatywnych skutków w związku z epidemią.

Data: 28 lipiec 2020 r.

Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, a także spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy - Prawo bankowe.

Bank zgodnie z przepisami ustawy – Prawo bankowe posiada system zarządzania, składający się z systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, a także odpowiednią politykę wynagrodzeń wspierającą kulturę ryzyka (zarządzania ryzykiem).

1. Informacja o systemie zarządzania ryzykiem, strategii i celach zarządzania ryzykiem

System zarządzania ryzykiem realizowany jest na podstawie Strategii zarządzania ryzykiem przyjętej w Banku, obejmującej cele i organizację zarządzania ryzykiem, a także apetyt na ryzyko. Zarządzanie ryzykiem realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą wewnętrzne strategie i procedury, które odnoszą się do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka. „ Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Kłodawie” określa cele strategiczne oraz również podstawowe zadania organów Banku w tym zakresie.

1.1 Cele strategiczne Banku w zakresie:

- ryzyka kredytowego

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:
 - 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
 - 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 3%.
 - 3) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33 %;
 - 4) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
 - 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności: weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń
 - 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym
 - 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
 - 5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 65 % ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania;
 - 6) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

- ryzyka koncentracji :

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:
 - 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
 - 2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR;
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
 - 2) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 10 % uznanego kapitału
 - 3) ograniczenie łącznej kwoty zaangażowania w jeden podmiot lub podmioty powiązane zgodnie z „Zasadami zarządzania ryzykiem koncentracji w Banku Spółdzielczym w Kłodawie”.
 - 4) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;

- ryzyko związane z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie :

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:
 - 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
 - 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
 - 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 3% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
 - 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 85 % ich udziału w portfelu kredytowym.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza poziomów określonych w § 22.
 - 2) stosowanie limitów LtV, na maksymalnym poziomie:
 - a) 80 % - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 90% - przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
 - c) 50% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej;
 - 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych i rolników , preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci gruntów rolnych, nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 30 lat;

- ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych:

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:
 - 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do

- skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
 - 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 3% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
 - 4) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 10% ich udziału w portfelu kredytowym.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 7 lat;
 - 2) udzielenie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza
 - a) 50% - w przypadku gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw
 - b) 65% - w przypadku gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza 3-krotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw
 - c) 80% w przypadku gdy dochód klienta detalicznego przekracza 3- krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw

- ryzyko płynności

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:
 - 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
 - 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) utrzymywanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
 - 2) realizowanie strategii finansowania, o której mowa w ust. 3;
 - 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
 - 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
 - 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy;
 - 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony;
 - 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;

- 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym;
 - 9) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
 - 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
 - 11) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.
3. Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:
- 1) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
 - 2) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
 - 3) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
 - 4) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

- ryzyko stopy procentowej

§ 1

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:
 - 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
 - 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
 - 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
 - 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 1% sumy bilansowej;
 - 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa),
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
 - 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

- ryzyko operacyjne

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:
 - 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
 - 2) racjonalizację kosztów;

- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
 - 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
 - 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:
- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
 - 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
 - 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
 - 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
 - 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
 - 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

- ryzyko kapitałowe

1. Bank zobowiązany jest do utrzymywania:
 - 1) kapitału założycielskiego w wysokości nie niższej niż równowartość 1.000.000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym;
 - 2) sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
 - a) kapitał regulacyjny,
 - b) kapitał wewnętrzny;
 - 3) współczynników kapitałowych na poziomie co najmniej minimum regulacyjnego:
 - a) współczynnik kapitału podstawowego Tier I – 4,5%,
 - b) współczynnik kapitału Tier I – 6%,
 - c) łączny współczynnik kapitałowy – 8%.
2. Po uwzględnieniu buforu kapitałowego: zabezpieczającego i ryzyka systemowego oraz okresów przejściowych a także dodatkowego bufora dla łącznego współczynnika kapitałowego Bank powinien posiadać współczynniki kapitałowe, o których mowa w ust.1 na poziomie co najmniej:
 - 1) współczynnik kapitału podstawowego Tier I: w 2018 – 9,375%, od 2019 – 10%;
 - 2) współczynnik kapitału Tier I: w 2018 – 10,875%, od 2019 – 11,5%;
 - 3) łączny współczynnik kapitałowy: w 2018 – 13,875%, od 2019 – 14,5%.
3. Dodatkowo, poszczególne poziomy współczynników są powiększane o bufor antycykliczny.
4. W przypadku nie spełnienia współczynników kapitałowych powiększonych o bufor zabezpieczający, antycykliczny oraz ryzyka systemowego, Bank przygotowuje plan ochrony kapitału, który przedstawia Komisji Nadzoru Finansowego w terminie 5 dni roboczych od dnia, w którym stwierdził, że nie spełnia tego wymogu.
5. Plan ochrony kapitału obejmuje:
 - 1) przewidywane przychody i wydatki oraz prognozowany bilans;
 - 2) środki mające na celu podwyższenie współczynników kapitałowych;
 - 3) plan podwyższenia funduszy własnych w celu podwyższenia współczynników kapitałowych do wymaganego poziomu i przewidywany okres, w jakim to nastąpi.

– ryzyko biznesowe

Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka biznesowego poprzez monitorowanie następujących wskaźników:

- Rentowność ROA (netto) – min 0,3%
- Rentowność ROE (netto) – min 3,5%
- C/I – max 85%

- ryzyko braku zgodności

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:
 - 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
 - 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
 - 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumiany jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
 - 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
 - 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
 - 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- Rada Nadzorcza ,
- Zarząd ,
- Komitet kredytowy,
- Analitik kredytowy,
- Komórka Analiz i Ryzyk Bankowych ,
- Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej,
- pozostali pracownicy Banku.

Szczegółowy zakres kompetencji i odpowiedzialności Rady Nadzorczej, Zarządu i komórek organizacyjnych Banku określa Statut Banku, Regulamin Pracy Rady Nadzorczej, Regulamin Działania Zarządu oraz Regulamin Organizacyjny.

Zadania organów Banku

Rada Nadzorcza :

§ 2

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:

- 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;

- 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
- 4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
- 5) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 7) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, o których mowa poniżej;
- 8) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 9) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 10) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem;

Zarząd:

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójne ze strategią zarządzania Bankiem, systemem zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
- 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnia wdrożenie planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
- 4) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka;
- 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
- 6) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- 7) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku
- 8) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- 9) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- 10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki wynagrodzeń;
- 11) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.

Komórka Analiz i Ryzyk Bankowych oraz wyznaczeni pracownicy:

- 1) gromadzenie ważniejszych informacji ekonomicznych własnych i obcych wiążących się z działalnością Banku,
- 2) dokonywanie analiz w zakresie ryzyk ponoszonych przez Bank,
- 3) dokonywanie identyfikacji, pomiaru i szacowania ryzyka bankowego w zakresie płynności,

stopy procentowej , kredytowego , adekwatności kapitałowej oraz proponowanie instrumentów ograniczających to ryzyko,

- 4) badanie i raportowanie ryzyk ponoszonych przez Bank, a w szczególności:
 - kredytowe
 - płynności,
 - stopy procentowej,
 - adekwatności kapitałowej,
 - innego istotnego ryzyka oraz proponowanie instrumentów ograniczających ryzyko;
- 5) polityki informacyjnej Banku w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału;
- 6) przedkładanie Zarządowi propozycji zmniejszających potencjalne i rzeczywiste zagrożenie w sferze płynności i stopy procentowej oraz monitorowanie wyznaczonych w tym zakresie limitów i norm;
- 7) projektowanie i wdrażanie nowych produktów bankowych (kredytowych i depozytowych)

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania dostosowana jest do skali narażenia na ryzyko , zapewniając możliwość podejmowania odpowiedniej decyzji .

Raporty, dotyczące poziomu ryzyka, przedstawiane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej w terminach określonych w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”.

Raportowanie limitów

Celem ograniczania ryzyka, Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na dywersyfikację ryzyka oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka.

W przypadku przekroczenia ustanowionego limitu, raporty zawierają informację na temat przyczyn przekroczenia, w tym ustalenia faktu, czy przekroczenie ma charakter jednorazowy czy jest wynikiem zmian strukturalnych oraz rekomendacje działań umożliwiających utrzymanie ryzyka na bezpiecznym dla Banku poziomie.

System raportowania

- Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i sprawozdawania o ryzyku w działalności Banku.
- System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku, umożliwia ocenę skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem i służy monitorowaniu przestrzegania limitów wewnętrznych.
- Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością dostosowaną do wielkości i charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku oraz umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu działalności.

Raporty z zakresu oceny poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka Banku otrzymują:

- 1) Zarząd Banku:
 - a) w cyklach miesięcznych w zakresie:
 - ryzyka kredytowego,
 - ryzyka płynności,
 - b) w cyklach kwartalnych w zakresie:
 - ryzyka stopy procentowej,
 - ryzyka koncentracji,
 - ryzyka operacyjnego,
 - adekwatności kapitałowej,
 - ryzyka braku zgodności.
 - kontroli wewnętrznej
- 2) Rada Nadzorcza otrzymuje raporty w cyklach kwartalnych, półrocznych, rocznych.

Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka, oraz strategii i procesy monitorowania skuteczności instrumentów zabezpieczeń i metod ograniczania ryzyka.

Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku.

Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i raportowania.

Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku.

Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.

Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:

- 1) analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu;
- 2) apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą;
- 3) analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku;
- 4) wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem.

Z zachowaniem limitów określonych w ustawie Prawo bankowe, Bank ustalił i weryfikuje wewnętrzne limity zaangażowani według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności. Procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem określają sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, określają warunki akceptacji przekroczeń oraz sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych.

Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych, dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość, zatwierdza Zarząd Banku.

Przekroczenia limitów wewnętrznych są monitorowane i poddawane szczegółowej analizie – zadania te wykonują komórki organizacyjne wskazane w procedurach szczegółowych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Informacja o systemie kontroli wewnętrznej

Struktura organizacyjna systemu

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i stopnia złożoności działalności Banku, Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank rozpoznaje, ocenia i kontroluje wszystkie rodzaje ryzyka wynikające z prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem w Banku systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz działanie skutecznego systemu zarządzania oraz procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Czynności kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego obejmują funkcjonujące niezależnie:

- 1) kontrolę wewnętrzną sprawowaną przez wyznaczonych pracowników Banku oraz Kierowników Oddziałów,
- 2) audyt wewnętrzny wykonywany przez audytorów Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

1. Funkcjonujący w banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).
2. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
Pierwszą linię obrony stanowią: pracownicy Oddziałów, Punktu Kasowego, Zespołu Obsługi Klienta i Marketingu, Analityk Kredytowy, Zespół Operacyjno-Rachunkowy, Stanowisko ds. kadrowo-samorządowych, Stanowisko Monitoringu, Windykacji i Restrukturyzacji, Stanowisko ds. teleinformatycznych
Do mechanizmów kontrolnych pierwszej linii obrony należą np.:
 - a. akceptacja „na drugą rękę” (kontrola manualna lub półautomatyczna, weryfikacja bieżąca, niezależna, pozioma),
 - b. weryfikacja umowy kredytowej vs. decyzja kredytowa i dane w systemie przed uruchomieniem środków (kontrola manualna, weryfikacja bieżąca, niezależna, pozioma),
 - c. weryfikacja danych klienta w BIK (kontrola manualna, weryfikacja bieżąca, pozioma).
3. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, Komórka Analiz i Ryzyk Bankowych, Główny Księgowy
Do mechanizmów kontrolnych drugiej linii obrony należą np:
 - 1) monitorowanie przestrzegania limitów przez Komórkę Analiz i Ryzyk Bankowych (kontrola pionowa, niezależna, weryfikacja bieżąca); (ten mechanizm jest następnie testowany w ramach niezależnej pionowej kontroli na próbie np. raportów z przestrzegania limitów przez Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej) .
 - 2) kontrola jakości uruchomionych kredytów wykonywana przez Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej obejmująca próbę uruchomień (kontrola pionowa, niezależna, testowanie) np. z ostatniego miesiąca (jakość, kompletność dokumentów, poprawność danych, itd.).
4. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
5. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Pierwsza linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

Druga linia obrony odpowiedzialna jest w szczególności za:

- 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych (*np. limitów, wskaźników*),
- 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
- 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
- 4) matrycę funkcji kontroli,
- 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
- 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.

Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem dokonania oceny, komórka audytu wewnętrznego w ramach badań audytowych, bierze pod uwagę w szczególności wyniki oraz skuteczność i adekwatność weryfikacji bieżącej i testowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych pierwszej i drugiej linii obrony.

Mechanizmy kontrolne

1. Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące w Banku procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku.
2. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.
3. Mechanizmy kontrolne przyjęte na poziomie wszystkich linii obrony spełniają rolę:
 - 1) prewencyjną – zapobieganie nieprawidłowościom (np. zasady kontroli dostępu do systemu, niektóre kontrole automatyczne - aplikacyjne, komitet kredytowy, komórka Analiz i ryzyk Bankowych),
 - 2) detekcyjną – wykrywanie nieprawidłowości (np. inwentaryzacja, kontrole kasowe, kontrole uruchomień, działania komórek monitorujących ryzyko portfelowe),
 - 3) korekcyjną – korygowanie nieprawidłowości (np. automatyczna walidacja pól w systemach).
4. W Banku stosuje się mechanizmy kontrolne:
 - 1) automatyczne (wbudowane w systemy informatyczne, najczęściej wymuszające lub uniemożliwiające pewne działania (np. wymuszenie akceptu powyżej pewnego limitu),
 - 2) półautomatyczne (np. monitorowanie limitów, wskaźników, weryfikacja danych),
 - 3) manualne (np. podział obowiązków, autoryzacja formalna na „drugą rękę”, uzgodnienia danych i inwentaryzacja, weryfikacja i analiza danych).

Wszystkie mechanizmy znajdują odzwierciedlenie w procedurach różnego szczebla – zarówno politykach, jak i procedurach operacyjnych stosowanych przez pracowników niższego szczebla. Tym samym stanowią kluczowy element definiujący pożądane zachowania w ramach pierwszej i drugiej linii obrony. Stosowanie zapisów procedur w praktyce jest monitorowane w ramach testów pionowych i poziomych.

Adekwatność i skuteczność systemu

W roku 2019 wprowadzono do stosowania nowy Regulamin „Zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Kłodawie” Uchwałą Zarządu BS Nr 10/2019 z dnia 22-02-2019 r. oraz zatwierdzony Uchwałą Nr 22/2019 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego Kłodawie z dnia 22-02-2019r.

Bank posiada system kontroli wewnętrznej dostosowany do struktury organizacyjnej, obejmujący swym zakresem wszystkie jednostki organizacyjne Banku.

W 2019 r. działał system kontroli wewnętrznej, który jako element funkcjonującego systemu zarządzania, stanowił integralną część codziennego działania oraz obejmował wszystkie obszary prowadzonej działalności i rodzaje ryzyka podejmowanego przez Bank, Stosowany na każdym szczeblu struktury organizacyjnej system, uwzględniał zasady, procedury, metody, techniki i mechanizmy pozwalające na badanie, analizę i ocenę prawidłowości zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego oraz efektywne, wiarygodne, zgodne z przepisami prowadzenie działalności Banku.

Rola i zadania Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności, z zastrzeżeniem iż nadzór nad funkcjonowaniem audytu wewnętrznego sprawuje Rada Nadzorcza Spółdzielni.

1. Nadzór Rady Nadzorczej nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej obejmuje m.in.:
 - 1) akceptowanie zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, w tym matrycy funkcji kontroli,
 - 2) coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego,
 - 3) półroczną ocenę efektów działań podjętych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w funkcjonowaniu mechanizmów kontrolnych,
 - 4) zatwierdzenie zasad kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
 - 5) zatwierdzenie kryteriów adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.
2. Komitet Audytu wspiera Radę Nadzorczą w funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej.

Rola i zadania Zarządu Banku

1. Zarząd, w ramach trzech linii obrony, odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.
1. Do zadań Zarządu, należy w szczególności:
 - 1) ustanowienie, w ramach trzech linii obrony, kryteriów adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
 - 2) zapewnienie ciągłości i skuteczności działania systemu kontroli wewnętrznej, a także właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli z komórką do spraw zgodności i komórką audytu wewnętrznego oraz dostępu osobom wykonującym czynności kontrolne/czynności audytowe do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje poufne,
 - 3) określenie rodzaju działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym środki naprawcze i dyscyplinujące,
 - 4) sporządzanie okresowej (nie rzadziej niż raz w roku) informacji dla Rady Nadzorczej o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej ze szczególnym uwzględnieniem:
 - adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
 - skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
 - zapewnienia niezależności stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej,
 - zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności ,
 - 5) zatwierdzanie listy istotnych procesów wyodrębnionych przez Bank oraz ich powiązanie z celami ogólnymi i szczegółowymi systemu kontroli wewnętrznej,
 - 6) zapewnienie dokonywania regularnego przeglądu wszystkich procesów funkcjonujących w Banku pod kątem ich istotności,
 - 7) zatwierdzenie zasad kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
 - 8) zapewnienie niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez określenie odpowiedniego jego zakresu i kryteriów,
 - 9) wyznaczenie komórki organizacyjnej/stanowiska odpowiedzialnej za zadania związane z prowadzeniem matrycy funkcji kontroli, określenie formy udokumentowania przeprowadzonego przeglądu i oceny efektywności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz wniosków wynikających z tych przeglądów,

- 10) określenie trybu przekazania wewnątrz Banku raportu pokontrolnego/raportu, w celu podjęcia działań służących usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości mechanizmów kontroli oraz sposobu kontroli skorygowania tych nieprawidłowości.

Informacja o polityce wynagrodzeń

Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku określa „Polityka wynagradzania członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Kłodawie”, stanowiąc tym samym wewnętrzny zbiór zasad ładu korporacyjnego.

Szczegółowe zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej ustalane są zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Banku, w tym w szczególności zgodnie z „Regulaminem działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Kłodawie”, oraz uchwałą Zebrania Przedstawicieli w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla każdego członków Rady Nadzorczej.

Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze obejmuje:

- 1) składniki stałe – wynagrodzenie zasadnicze zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją określone w umowie o pracę, jednorazowe odprawy i rekompensaty z tytułu zakończenia stosunku pracy lub inne świadczenia wynikające z przepisów Kodeksu pracy, lub "Regulaminu wynagradzania pracowników zarządzających w Banku Spółdzielczym w Kłodawie", przysługujące na równych warunkach wszystkim pracownikom;
- 2) składniki zmienne – premię roczną.

Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.

Stale składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do każdej z osób zajmującej stanowisko kierownicze.

Łączna wysokość premii rocznej przyznanej osobom zajmującym stanowiska istotne nie może ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może być wyższa, niż 15% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być wyższa niż 20% osiągniętego w danym roku przez członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.

Rada Nadzorcza w trakcie swoich posiedzeń na bieżąco informowana jest o poziomie ryzyka Banku. Rada Nadzorcza na bieżąco monitoruje poziom ryzyka umożliwiający zastosowanie zasad wynikających z Polityki wynagrodzeń.

Informacja o powołaniu komitetu ds. wynagrodzeń

Bank, zgodnie z przepisami ustawy – Prawo bankowe nie powołuje komitetu ds. wynagrodzeń.

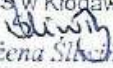

Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy – Prawo bankowe.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękami należytego wykonywania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej, oraz Radę Nadzorczą w zakresie członków Zarządu. Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji.

Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej zgodnie z dokonaną za 2019 roku oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy - Prawo bankowe.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Kłodawie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko	
1. 28-07-2020	Danuta Dymczak	Prezes Zarządu	PREZES ZARZĄDU BS w Kłodawie Danuta Dymczak
2. 28-07-2020	Bożena Śliwińska	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu BS w Kłodawie Bożena Śliwińska
3. 28-07-2020	Lucyna Nowicka	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu BS w Kłodawie Lucyna Nowicka
4. 28-07-2020	Ryszard Grabowski	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu BS w Kłodawie Ryszard Grabowski

Ujawnienia dotyczące funduszy własnych

Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe		Kwota w dniu ujawnienia	Odniesienie do CRR
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne		Art. 26 ust. 1, art. 27, 28, 29, wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 1		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 2		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
	W tym: instrumenty typu 3		Wykaz EUNB o którym mowa w art. 26 ust. 3
2	Zyski zatrzymane		Art. 26 ust. 1 lit. c)
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)		Art. 26 ust. 1
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	80 000	Art. 26 ust. 1 lit. f)
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	417 800	Art. 486 ust. 2
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 01 stycznia 2018 r.		Art. 483 ust. 2
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)		Art. 84, 479, 480
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend		Art. 26 ust. 2
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	8 885 545	
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)		Art. 34, 105
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	- 2 773	Art. 36 ust. 1 lit. b) Art. 37, art. 472 ust. 4
9	Zbiór pusty w UE		
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartej na przyszłej rentowości z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38, art. 472 ust. 5
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		Art. 33 lit. a)
12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty		Art. 36 ust. 1 lit. d) Art. 40, 159, art. 472 ust. 6
13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)		Art. 32 ust. 1
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji		Art. 33 lit b)
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. e) Art. 41, art. 472 ust. 7
16	Posiadane przez instytucje bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. f) Art. 42, art. 472 ust. 8
17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. g) Art. 44, art. 472 ust. 9

18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. h) Art. 43, 45, 46, art. 49 ust. 2 i 3, art. 79, art. 472 ust. 10
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. i) Art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b), art. 49 ust. 1-3, art. 79, 470, art. 472 ust. 11
20	Zbiór pusty w UE		
20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1250% jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia		Art. 36 ust. 1 lit. k)
20b	W tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i), art. 89-91
20c	W tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii), art. 243 ust. 1 lit. b), art. 244 ust. 1 lit. b), art. 258
20d	W tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii), art. 379 ust. 3
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5
22	Kwota przekraczająca próg 15% (kwota ujemna)		Art. 48 ust. 1
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty		Art. 36 ust. 1 lit. i) Art. 48 ust. 1 lit. b), art. 470, art. 472 ust. 11
24	Zbiór pusty w UE		
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. a) Art. 472 ust. 3
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)		Art. 6 ust. 1 lit. l)
26	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468	0	
	W tym: filtr dla niezrealizowanej straty 1		Art. 467
	W tym: filtr dla niezrealizowanej straty 2		Art. 467
	W tym: filtr dla niezrealizowanego zysku 1		Art. 468
	W tym: filtr dla niezrealizowanego zysku 2		Art. 468
26b	Kwota którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału podstawowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		Art. 481
	W tym:	0	Art. 481
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)		Art. 36 ust. 1 lit. j)
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	0	
29	Kapitał podstawowy Tier I	8 882 771	
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne		Art. 51, 52
31	W tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie mającymi zastosowanie standardami rachunkowości		
32	W tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie mającymi zastosowanie standardami rachunkowości		
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I		Art. 486 ust. 3

	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 01 stycznia 2018 r.		Art. 483 ust. 3
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki zależne i będący w posiadaniu stron trzecich		Art. 85, 86, 480
35	W tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		Art. 486 ust. 3
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi		
37	Posiadane przez instytucje bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I (kwota ujemna)		Art. 52 ust. 1 lit. b) Art. 56 lit. a), art. 57, art. 475 ust. 2
38	Udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		Art. 56 lit. b), art. 58 i art. 475 ust. 3
39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 56 lit. c), art. 59, 60, 79, art. 475 ust.4
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 56 lit. d), art. 59, 79, art. 475 ust.4
41	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału dodatkowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)		
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		Art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), 472 ust. 11 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.		
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		Art. 477, art. 477 ust. 3, art. 477 ust. 4 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.		
41c	Kwota którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		Art. 467, 468, 481
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		Art. 467
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		Art. 468
	W tym: ...		Art. 481
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)		Art. 56 lit. e)
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I		
44	Kapitał dodatkowy Tier I		
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	8 882 771	
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne		Art. 62, 63
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z		Art. 486 ust. 4

	kapitału Tier II		
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 01 stycznia 2018 r.		Art. 483 ust. 4
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier II nie uwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich		Art. 87, 88, 480
49	W tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne		Art. 486 ust. 4
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego		Art. 62 lit c) i d)
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi		
52	Posiadane przez instytucje bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)		Art. 63 lit. b) ppkt (i) Art. 66 lit. a), art. 67, art. 477 ust. 2
53	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)		Art. 66 lit. b), art. 68, art. 477 ust. 3
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 66 lit. c), art. 69, 70, 79, art. 477 ust. 4
54a	W tym: nowe udziały kapitałowe niebędące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego		
54b	W tym: udziały kapitałowe istniejące przed dniem 01 stycznia 2013 r. i będące przedmiotem uzgodnień okresu przejściowego		
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)		Art. 66 lit. d), art. 69, 79, art. 477 ust. 4
56	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału Tier II pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)		
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		Art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), 472 ust. 11 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.		
56b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		Art. 475, art. 475 ust. 2 lit. a), art. 475 ust. 3, art. 475 ust. 4 lit. a)
	W tym pozycje które należy wyszczególnić np. krzyżowe powiązania kapitałowe w dodatkowych instrumentach w kapitale Tier I, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.		
56c	Kwota którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału Tier II w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR		Art. 467, 468, 481
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych strat		Art. 467
	W tym: ... możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków		Art. 468
	W tym: ...		Art. 481
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II		
58	Kapitał Tier II		

59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	8 882 771	
59a	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)		
	W tym: pozycje nieodliczone od kapitału podstawowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) 575/2013) (pozycje które należy wyszczególnić, np. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I itd.)		Art. 472, art. 472 ust. 5, art. 472 ust. 8 lit. b), art. 472 ust. 10 lit. b), art. 472 ust. 11 lit. b)
	W tym: pozycje nieodliczone od kapitału dodatkowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) 575/2013) (pozycje które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)		Art. 475, art. 475 ust. 2 lit. b), art. 475 ust. 2 lit. c), art. 475 ust. 4 lit. b)
	W tym pozycje nieodliczone od kapitału Tier II (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) 575/2013) (pozycje które należy wyszczególnić, np. pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II, pośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego, pośrednie udziały kapitałowe w istotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)		Art. 477, art. 477 ust. 2 lit. b), art. 477 ust. 2 lit. c), art. 477 ust. 4 lit. b)
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	38 142 458	
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	20,57	Art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	20,57	Art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	20,57	Art. 92 ust. 2 lit. c)
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128, 129, 130
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego		
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego		
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego		
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym		Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 131
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)		Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128
69	Nieistotne w przepisach unijnych		
70	Nieistotne w przepisach unijnych		
71	Nieistotne w przepisach unijnych		
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)		Art. 36 ust. 1 lit. h) Art. 45, 46, art. 472 ust. 10 Art. 56 lit. c), art. 59, 60, art. 475 ust. 4 Art. 66 lit. c), art. 69, 70, art. 477 ust. 4
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała		Art. 36 ust. 1 lit. i) Art. 45, 48, 470, art. 472 ust. 11

	znaczej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)		
74	Zbiór pusty w UE		
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3		Art. 36 ust. 1 lit. c) Art. 38,48, 470, art. 472 ust. 5
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)		Art. 62
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową		Art. 62
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)		Art. 62
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów		Art. 62
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	417 800	Art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2, 5
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		Art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2, 5
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		Art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3, 5
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		Art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3, 5
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania		Art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4, 5
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)		Art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4, 5

Ujawnienia dotyczące instrumentów kapitałowych „nie dotyczy”

1	Emitent	
2	Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	
3	Prawo lub prawa właściwe którym podlega instrument	
	Ujmowanie w kapitale regulacyjnym	
4	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	
5	Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	
6	Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym	
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	
9	Wartość nominalna instrumentu	
9a	Cena emisyjna	
9b	Cena wykupu	
10	Klasyfikacja księgową	
11	Pierwotna data emisji	
12	Wieczyste czy terminowe	
13	Pierwotny termin zapadalności	
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	
16	Kolejne terminy wykupu jeżeli dotyczy	
	Kupony/dywidendy	
17	Stała lub zmienna dywidenda/stały lub zmienny kupon	
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacania dywidendy	
20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	
20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	
22	Nieskumulowane czy skumulowane	
23	Zamienne czy niezamienne	
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia powodujące zamianę	
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	
28	Jeżeli zamienne należy określić rodzaj instrumentu na który można dokonać zamiany	
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu na który dokonuje się zamiany	
30	Odpisy obniżające wartość	
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	
32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	
34	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)	
36	Niezgodne cechy przejściowe	
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	

Ujawnienia dotyczące bufora antycyklicznego

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego		
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	3 452 425
2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	Nie dotyczy
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	Nie dotyczy

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

<i>Lp.*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	71 535 580
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	
7	Inne korekty	-2773
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	71 532 807

**) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji*

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	71 532 807
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	2 773
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	71 535 580
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	759 051
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	759 051
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	8 878 767
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	72 294 631
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	12,35%

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	71 532 807
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	71 532 807
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	417 504
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	5 569 930
EU-7	Instytucje	26 194 761
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	29 112 070
EU-9	Ekspozycje detaliczne	1 833 322
EU-10	Przedsiębiorstwa	3 858 972
EU-11	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	964 605
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	3 581 643

4. Informacje jakościowe

1	<i>Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej</i>	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	<i>Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni</i>	Wartość wskaźnika dźwigni uzależniona jest od wysokości aktywów i funduszy własnych

Aktywa nieobciążone

Aktywa		<i>Wartość bilansowa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość godziwa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń</i>	<i>Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń</i>
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku			71 535 586	
030	Instrumenty kapitałowe			761 800	
040	Dłużne papiery wartościowe			556 000	
120	Inne aktywa			70 217 786	

**Raport z realizacji ustalonego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko wyrażonego wskaźnikami ilościowymi –
31.12.2019r.**

wskaźnikami ilościowymi – 31.12.2019r.

<i>Nazwa limitu</i>	<i>Wysokość limitu</i>	<i>Wartość</i>	<i>Stopień realizacji</i>
Ryzyko kredytowe			
Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym	Max 3 %	0%	0%
Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania	Max 65 %	49,02%	75,42%
Udział ekspozycji kredytowych Banku zabezpieczonych hipotecznie w łącznej wartości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sektorze bankowym ¹	Max 2 %	0,005%	0,25%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	Max 85 %	71,22%	83,79%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem	Max 3 %	0%	0%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych Banku w łącznej wartości detalicznych ekspozycji kredytowych sektora bankowego ²	Max 2 %	0,001%	0,05%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Max 10 %	4,72%	47,20%
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem	Max 3 %	0%	0%
Ilość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu)	-----	6	-----
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu)	-----	760 000,00	-----
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu) w relacji do średniej wartości portfela kredytowego obliczonej wg stanów z końca miesiący analizowanego okresu	-----	1,81	-----
Ryzyko operacyjne			
Kluczowe wskaźniki ryzyka(KRI)			
1) zasobów kadrowych: rotacja pracowników:			
- nowi pracownicy,	do 11,00 %	3,57	32,45%
- zwolnieni pracownicy.	do 11,00 %	7,14	64,91%
2) dostępność i stabilność systemu IT:			
- awarie systemu,	do 4 %	0,45	11,25%
- sieć bankomatu.	do 4 %	0,00	0,00%
3) zlecenie czynności podmiotom trzecim- usuwanie	do 10 godz.	0	0%

¹ Limit monitorowany raz w roku, do końca I kwartału.

² Limit monitorowany raz w roku, do końca I kwartału.

awarii systemu	od zgłoszenia zlecenia		
4) zarządzania procesami operacyjnymi: - błędy księgowe	do 30 błędów w skali kwartału	0	0%
5) zdarzenie zewnętrzne: - ilość sporów sądowych - wandalizm i kradzieże	do 2 spraw 1 zdarzenie	1 0	50% 0%
6) naruszenie zaufania klientów: - skargi klientów	do 3 skarg	0	0%
Ryzyko płynności			
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M1	0	0	X
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M2	0	0	X
Kwota nadwyżki środków ponad kwotę środków wypełniających nadzorczą miarę płynności M1	-----	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie powyżej 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności skumulowanej (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych)	0	0	X
Ryzyko stopy procentowej			
Udział pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w sumie bilansowej	Max 1 %	0%	0%
Iloraz aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku ³	1	0,33	X
Ryzyko kapitałowe			
Łączny współczynnik kapitałowy	Min 14,5%	20,57%	155,25%
Współczynnik kapitału Tier I	Min 11,5%	20,57%	200,68%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	Min 10,0%	20,57%	357,74%
Udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	Max 75%	52,24%	69,65%
Wskaźnik dźwigni finansowej	Min 3%	12,35%	437,00%
Ryzyko biznesowe			
ROA (netto)	Min 0,3 %	0,58%	51,72%
ROE (netto)	Min 3,5 %	4,2%	83,33.%
C/I	Max 85 %	74,96%	88,19%

³ Nie ma charakteru limitu, jest to sytuacja pożądana.

Ujawnienia w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych – w Banku nie występują

Tabela 1: Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych:

Częstotliwość raportowania: raz w roku.

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto <i>(w przypadku ekspozycji w bilansie)</i> /kwota nominalna ekspozycji <i>(w przypadku ekspozycji pozabilansowych)</i>				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne	
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania					W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości
1	Kredyty i zaliczki								
2	Banki centralne								
3	Institucje rządowe								
4	Institucje kredytowe								
5	Inne instytucje finansowe								
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe								
7	Gospodarstwa domowe								
8	Dłużne papiery wartościowe								
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10	Łącznie								

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

